

## Bezprecedensowo intensywny początek zimowego okresu szkolenia Sił Zbrojnych FR

Andrzej Wilk

W pierwszym tygodniu grudnia Siły Zbrojne FR przystąpiły do realizacji zadań poligonowych w ramach rozpoczętego zimowego okresu szkolenia, będącego równocześnie początkiem nowego roku szkoleniowego (trwa od grudnia do listopada). W przedsięwzięciach uczestniczą wszystkie związki operacyjne (armie i korpusy) Zachodniego Okręgu Wojskowego (OW) i Południowego OW, a także dwie z czterech armii Wschodniego OW. Na mniejszą skalę szkolenie rozpoczęły Centralny OW (dwa związki taktyczne) i funkcjonująca od stycznia 2021 r. na prawach okręgu wojskowego Flota Północna. Łącznie na poligonach na całym obszarze kraju ćwiczy co najmniej 50 tys. żołnierzy. Zwracają uwagę zwłaszcza ćwiczenia jednostek w europejskiej części Rosji. Mimo że są to niezależne od siebie ćwiczenia pododdziałów rodzajów wojsk i służb (pancerne, zmechanizowane, walki radioelektronicznej, inżynierijno-saperskie, obrony powietrznej etc.), mają one charakter kompleksowy, tzn. żołnierze różnych formacji szkolą się równocześnie. Ponadto do ćwiczeń w europejskiej części kraju zmobilizowano rezerwistów.

### Komentarz

- Początek nowego roku szkoleniowego w Siłach Zbrojnych FR nie ma precedensu w najnowszej historii Rosji pod względem skali i czasu rozpoczęcia ćwiczeń poligonowych. Przez wiele lat wyjścia pododdziałów na poligony w okresie zimowym zaczynały się w połowie stycznia lub w lutym. Do ich intensyfikacji i przyspieszenia terminów doszło pod koniec ubiegłej dekady, lecz nawet wówczas zajęcia poligonowe w grudniu należały do rzadkości. W tym roku wyjście pierwszych jednostek z koszar na ćwiczenia miało miejsce już 1 grudnia, a zatem plany szkolenia zimowego musiały zostać przygotowane znacznie wcześniej. Nie można też wykluczyć, że – wbrew deklaracjom resortu obrony FR – prowadzone aktualnie ćwiczenia mają charakter ponadplanowy. Przemawia za tym nadzwyczaj wysoka aktywność Zachodniego i Południowego OW w kontekście obecnego stanu relacji rosyjsko-ukraińskich. Należy również pamiętać, że już co najmniej od października w regionach graniczących z Ukrainą i na terytoriach okupowanych (głównie na Krymie) rozwinięte jest zgrupowanie uderzeniowe armii rosyjskiej. Wchodzące w jego skład jednostki uczestniczą aktualnie w ćwiczeniach.
- Trwające szkolenia można traktować jako bezpośrednie przygotowanie pododdziałów do ewentualnej operacji zbrojnej przeciwko Ukrainie, nawet jeśli w wymiarze politycznym stanowią one element demonstracji siły i do agresji nie dojdzie. Świadczy o tym fakt, że biorą w nich udział prawdopodobnie wszystkie jednostki, które byłyby użyte do

przeprowadzenia takiej akcji. Za symptomatyczną należy uznać informację resortu obrony FR z 4 grudnia, zgodnie z którą do strzelań na poligonach przystąpiło 500 załóg czołgów Południowego OW. Oznacza to, że ćwiczą wszystkie pododdziały pancerne tego okręgu (bataliony czołgów w brygadach i pułkach ogólnowojskowych). W odniesieniu do szkoleń innych rodzajów wojsk i służb nie przedstawiono tego typu informacji, ale dane szacunkowe pozwalają przyjąć, że skala ich zaangażowania jest podobna.

- Do szkoleń wykorzystano łącznie 30 poligonów w Południowym OW i 31 w Zachodnim OW. W pierwszym z nich intensywnie ćwiczą wszystkie związki operacyjne: bezpośrednio na kierunku ukraińskim 8. Armia Ogólnowojskowa (AO), 22. Korpus Armijny (KA; na Krymie) i Flota Czarnomorska, a także stanowiące potencjalny drugi rzut 49. AO (w tym wydzielone z niej batalionowe grupy taktyczne na Krymie) i 58. AO oraz Flotylla Kaspijska. Zwraca uwagę zaangażowanie do ćwiczeń jednostek piechoty morskiej – zarówno Flota Czarnomorska, jak i Flotylla Kaspijska prawdopodobnie po raz pierwszy będą ćwiczyły operację desantową w grudniu. W Zachodnim OW za ponadnormatywnie intensywne należy uznać przygotowania dwóch związków operacyjnych – 1. Armii Pancernej i 20. AO (operującej bezpośrednio na kierunku ukraińskim) – oraz formacji Wojsk Powietrzno-Desantowych i kontyngentu w Naddniestrzu (podległego dowództwu Zachodniego OW). Skalę zaangażowania 6. AO na granicy z Estonią i Finlandią oraz 11. KA w obwodzie kaliningradzkim trzeba uznać za mniejszą, jednak ich grudniowa aktywność poligonowa również przewyższa dotychczasową.
- Dwuznaczny charakter ma porównywalne do obserwowanego w europejskiej części Rosji zaangażowanie dwóch związków operacyjnych Wschodniego OW – 29. AO (Kraj Zabajkalski) i 36. AO (Buriacja). Można je traktować jako wcześniejsze niż zwykle rozpoczęcie przygotowań do głównego w 2022 r. przedsięwzięcia szkoleniowego Sił Zbrojnych FR – ćwiczeń strategicznych pod kryptonimem „Wostok-2022”. Znikome zaangażowanie pozostałych związków operacyjnych, zwłaszcza Floty Oceanu Spokojnego, pozwala jednak przypuszczać, że ww. armie ogólnowojskowe mogą stanowić część tzw. drugiego rzutu strategicznego w przypadku agresji przeciwko Ukrainie i eskalacji/przedłużenia konfliktu.
- Da się zauważyć brak informacji o aktywności szkoleniowej 41. AO Centralnego OW, angażowanej od kilkunastu miesięcy w ćwiczenia w europejskiej części FR jako główny element drugiego rzutu strategicznego z Syberii (pododdziały, a przynajmniej wyposażenie części jednostek 41. AO pozostały w graniczących z Ukrainą rejonach odpowiedzialności Zachodniego OW po ćwiczeniach „Zapad-2021”). Deklarowana aktywność szkoleniowa Centralnego OW ograniczyła się na początku grudnia do 201. Bazy Wojskowej w Tadżykistanie, która to jednostka od kilku miesięcy znajduje się jednak w stanie podwyższonej gotowości w związku z sytuacją w Afganistanie, oraz „zmotoryzowanego związku taktycznego” z obwodu samarskiego, tzn. najprawdopodobniej 30. Brygady Zmechanizowanej (BZ; stacjonująca również w obwodzie samarskim 15. BZ jest w rosyjskim przekazie określana jako jednostka sił pokojowych – „mirotwórcza”). 30. BZ może być postrzegana jako ewentualny wkład drugiego związku operacyjnego Centralnego OW – 2. AO – w działania na zachodnim (z perspektywy FR) kierunku strategicznym (od ponad roku główne zadanie 15. BZ polega na zabezpieczeniu rozejmu pomiędzy Armenią i Azerbejdżanem).